

**Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «Фаховий музичний
коледж» КЗВО «Дніпровська
академія музики» ДОР»

Олена ПОТОЦЬКА
«29» серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ФІЛОСОФСЬКИХ ЗНАНЬ»**

Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»

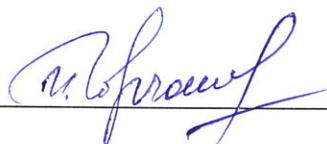
**Д н і п р о
2 0 2 5**

Розробник: Салієнко Ніна Олександрівна, викладач Дніпровської академії музики, керівник Дніпровського Центру Гуманної педагогіки, Лицар Гуманної Педагогіки

Рецензенти: Бак Вікторія Федорівна, кандидат педагогічних наук, вчитель біології Бахмутського НВК № 11, вчитель-методист, відмінник освіти України, Лицар Гуманної Педагогіки

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «Основи філософських знань» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво», освітньо-професійній програмі «Музичне мистецтво» 2025 року, навчальним планам підготовки здобувачів освітньо-професійного ступеня Фаховий молодший бакалавр 2025-2026 навчального року (на основі базової середньої освіти), методичним рекомендаціям Міністерства освіти і науки України (лист 1/9-434 від 09.07.2018 року «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення»).

Гарант ОПП

Ірина ГОРЧАКОВА

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «Основи філософських знань» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» затверджено та введено в дію рішенням методичної ради ВСП «Фаховий музичний коледж» КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 1 від «29» серпня 2025 року).

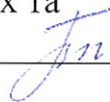
Голова ради

Олена ПОТОЦЬКА

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «Основи філософських знань» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії загальноосвітніх та соціально-гуманітарних дисциплін ВСП «Фаховий музичний коледж» КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 1 від «29» серпня 2025 року).

Голова циклової комісії загальноосвітніх та соціально-гуманітарних дисциплін

Тетяна БАТАЛОВА

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>	<i>Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень і ступінь вищої освіти</i>	<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>
Кількість кредитів – 3	Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»	
Загальна кількість годин 90	Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»	Рік підготовки – 2
Тижневих годин: аудиторних – 38 самостійної роботи – 52	освітньо-професійній програмі - «Музичне мистецтво»	Семестр –1,2
Вид контролю – екзамен	Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр	Практичні заняття – 0 годин
		Самостійна робота 52– годин

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета – Формування у здобувачів освіти основ філософських знань; розвиток елементарного філософського мислення, яке передбачає загальне розуміння універсальних явищ і процесів, вміння застосовувати філософські знання, самостійно аналізувати і пояснювати зміст загальних явищ і процесів, виховання загальнолюдських духовних цінностей, сприйняття гуманізму та демократизму, виховання національної свідомості і поваги до інших народів, підготовка до активного громадського життя в Українській державі.

2.2. Завдання:

1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
3. Застосовувати аналіз та синтез для розв'язання інтерпретаційних завдань, абстрактно і творчо мислити.

2.3. Компетентності:

1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства.
3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

2.4. Програмні результати навчання:

- 2.4.1. Знання: виховання загальнолюдських духовних цінностей, виховання національної свідомості і поваги до інших народів.
- 2.4.2. Уміння: позитивно сприймати конструктивні критичні зауваження.
- 2.4.3. Комунікація: спілкуватися державною мовою усно і письмово.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Філософія як специфічний тип знання.

Тема 2. Філософія Стародавнього світу.

Тема 3. Філософія Європейського Середньовіччя та епохи Відродження.

Тема 4. Філософія Нового часу. Філософія XIX - XX століть

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділу і теми	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		Лекції	Практ	Лабор	Індив
Тема 1. Філософія як специфічний тип знання.					
1.Поняття “філософія”, місце її у самореалізації людини.		1			2
2.Основні поняття філософії. Світогляд і філософія.		2			3
3.Поняття та сутність релігії. Загальна характеристика релігій світу.		2			1
4.Світогляд, його структура і функція.		1			2
<i>Всього</i>		<i>6</i>			<i>8</i>

Тема 2. Філософія Стародавнього світу.						
1. Історія філософії як сходження до вершин людського самопізнання.		1				2
2. Стародавня філософія як зародок та колиска всіх наступних типів філософії.		1				1
3. Людина - змістовне ядро всіх проблем Стародавньої філософії.		1				2
4. Антична філософія особливості розвитку морально - етична спрямованість.		1				2
5. Етичні парадокси Сократа.		2				2
6. Філософський зміст Стародавньої Індії		1				1
7. Філософія Стародавнього Кітаю: даосизм, конфуціанство.		2				1
8. Основні положення християнської філософії, її роль у становленні Європейської культури.		1				1
9. Основні проблеми та досягнення доби Середньовіччя у Європі та Візантії.		1				
Всього		11				12
Всього за 1 сем.		17				20
Тема 3. Філософія Європейського Середньовіччя та епохи Відродження.						
1. Загальна характеристика філософії доби початку другого тисячоліття.		3				4
2. Загальна характеристика доби Середньовіччя та епохи Відродження.		4				4
3. Роль Ф. Бекона у формуванні цілісного світогляду людини.		3				4
4. Роль "Королівського Товариства" у розвитку сучасної науки та освіти.		2				4
Всього		12				16
Тема 4. Філософія Нового часу. Філософія ХІХ - ХХ століть.						
1. Філософський ідеал у філософії епохи Просвітництва.		1				4
2. Проблема свободи людини та шляхи її соціального визволення.		1				2
3. Німецька класична філософія.		1				2
4. Гносеологія І. Канта. Категоричний імператив, його основні положення		1				2

5. Джерела української філософської культури.		1				2
6. Основні філософські положення та гносеологія Г.Сковороди.						
7. Вплив діяльності Г. Сковороди на становлення філософської думки та відновлення освіти в Україні.		2				
8. Основні положення філософії модерну і постмодерну.		1				2
9. Позитивізм, ірраціоналізм, марксизм.		1				2
Всього		9				16
Всього за 2 сем.		21				32
Усього годин за рік.		38				

**5. Теми лабораторних занять
навчальним планом не передбачені**

7. Теми індивідуальних занять навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота.

<i>Назва розділу і теми</i>	<i>Усього годин</i>
Тема 1. Філософія як специфічний тип знання.	
1. Світогляд і філософія як форми людського самовизначення.	2
2. Світогляд і філософія: порівняльний аналіз.	3
3. Структура і типологія світогляду.	1
4. Роль філософії в індивідуальному розвитку людини.	2
Всього за тему	8
Тема 2. Філософія Стародавнього світу.	
5. Філософські ідеї Стародавньої Індії та їх сучасне значення.	2
6. Сучасна оцінка ідей буддизму.	1
7. Сучасна оцінка ідей конфуціанства.	2

8. Життя та філософські погляди Сократа.	2
9. Філософське вчення Платона.	2
10. Вихідні ідеї філософії Аристотеля.	1
11. Філософські погляди філософів Мілетської школи.	1
12. Сучасне значення провідних ідей християнської патристики.	1
Всього за тему	12
Всього за 1 сем.	20
Тема 3. Філософія Європейського Середньовіччя та епохи Відродження.	
1. Схоластика і містика як провідні напрями середньовічної філософії.	2
2. Відмінність проблем, які розглядали філософи епохи Відродження, від проблем, що вивчались мислителями епохи середньовіччя	2
3. Особливості методологічних позицій на субстанцію Б. Спінози та Г.Лейбніца	2
4. Особливості методологічних позицій Ф. Бекона Р. Декарта.	2
5. Особливості та здобутки німецької класичної філософії.	3
6. Ідея “коперниковського перевороту” у філософії І. Канта. Етичні та естетичні погляди І. Канта.	3
7. Вчення Г. Гегеля про абсолютну ідею. Теорія діалектики Г. Гегеля.	2
8. Філософія Л. Фейербаха, та її вплив на європейську філософію.	2
Всього за тему	18
Тема 4. Філософія Нового часу. Філософія ХІХ - ХХ століть.	
1. Класика і сучасність: дві епохи в розвитку філософії. Свобода як умова розвитку науки .	4
2. Зміст основних особливостей української філософії.	2
3. Роль братських шкіл та Академій у розвитку освіти і філософії в Україні.	2

4. Зміст філософських ідей Г. С. Сковороди.	2
5. Зміст філософських ідей П.Юркевіча.	2
6. Роль А. Шептицького в становленні державності України.	2
7. Класичне та неklasичне розуміння буття в історії філософії.	2
Всього за тему	16
Всього за 2 сем.	32
Усього годин.	52

9. Індивідуальні завдання навчальним планом не передбачені.

10. Методи та технології навчання

Самостійна робота студентів: перевірка конспекту, перевірка відповідей на проблемні питання, огляд підручників та навчальних посібників, складання тестових завдань, складання конспекту.

Поточний контроль – проведення занять, відпрацювання академічних заборгованостей.

Підсумковий контроль (екзамен) – проводиться з метою оцінки результатів навчання та здійснюється у формі проведення екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного

11. Методи та критерії оцінювання

Основними видами оцінювання є: поточне; тематичне; підсумкове.

Поточне оцінювання здійснюється на всіх етапах навчальної діяльності у формах: опитування учнів на предмет засвоєння навчального матеріалу, тестового контролю, письмових робіт. Необхідність поточного оцінювання визначає викладач.

Тематичне оцінювання є обов'язковим для кожного розділу, оскільки основною структурною одиницею предмета є тема. Оцінка за тему виставляється шляхом узагальнення поточних оцінок за тему.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти визначаються Положенням про систему оцінювання якості навчальних досягнень здобувачів освіти в Дніпровській академії музики.

Критерії оцінювання знань і компетентностей з навчальної дисципліни:

Оцінка «10 -12» («відмінно»):

- 1) високий рівень володіння теоретичними знаннями;
- 2) вільне застосування практичних навичок;

3) правильно, без жодної помилки виконані всі завдання.

Оцінка «9» («дуже добре»):

- 1) дуже добрі знання теоретичного матеріалу;
- 2) вміння застосовувати теоретичні знання у практичних завданнях;
- 3) незначні помилки у виконанні завдань, наявність окремих неточностей.

Оцінка «7 - 8» («добре»):

- 1) достатня міра засвоєння ключових теоретичних понять;
- 2) окремі неточності й помилки при виконанні завдань.

Оцінка «6» («задовільно»):

- 1) наявність загальних теоретичних знань на рівні уявлень;
- 2) неточності та помилки при виконанні завдань.

Оцінка «5 - 4» («достатньо»):

- 1) наявність окремих уявлень про вивчений матеріал;
- 2) не виконано більшу половину завдань.

Оцінка «3» («незадовільно з можливістю повторного складання»):

- 1) незнання більшої частини навчального матеріалу;
- 2) невміння застосовувати теоретичні знання на практиці;
- 3) майже повна неспроможність виконання завдань.

Оцінка «2» («незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни»):

- 1) відсутність будь-яких уявлень про вивчений матеріал;
- 2) неспроможність виконати жодне завдання.

12. Методичне забезпечення. Базова література

1. Алкіфрон. Листи гетер. Теофраст. Характери / Переклад з давньогрецької Дзвінки Коваль.– Львів: Априорі, 2020. – 92 с. Серія «Бібліотека античної літератури» започаткована 2007 р.
2. Марк Тулій Цицерон. Про закони. Про державу. Про природу богів / Переклад з латини Володимира Литвинова.– Львів: Априорі, 2020.– 392 с. Серія «Бібліотека античної літератури» започаткована 2007 р.
3. Марк Валерій Марціал. Епіграми / Переклад з латини. – Львів: Априорі, 2020. – 152 с. Серія «Бібліотека античної літератури» започаткована 2007 р.
4. Саллюстрій Крісп Гай. Змова Катіліни / Гай Саллюстій Крісп; переклав з латини Назар Ващишин. – Львів: Априорі, 2020. – 140 с.: іл. Серія «Бібліотека античної літератури» започаткована 2007 р.
5. Данильян, О. Г. Основи філософії [Текст]: навч. посіб. Х.: Право, 2003. - 352 с.

6. Історія філософії. Підручник. А.К.Бичко, І.В.Бичко, В.Г.Табачковський.- Київ, Либідь, 2001. 278 с.
7. Філософія. Курс лекцій. Навч.посібник. І.В.Бичко. 2005. 128 с.
8. Філософія. Навчальний посібник. Надольский І.Ф. та ін.. К. 2001. 174 с.
9. Філософія. Навчальний посібник. Петрушенко В.Л. К., Львів. 2010. 136 с.
10. Курс лекцій з основ філософських знань. Навчальний посібник. Шевченко В.Г. Ніжин, 2012. 158 с.
11. Черній А.М. Релігієзнавство. Навчальний посібник. К. 2012. 186 с.

13. Допоміжна література

1. Андрущенко В.П. Михальченко М.І. Сучасна соціальна філософія. Курс лекцій. К. Генеза, 2012. 112 с.
2. Горський В. Історія української філософії. Підручник для студентів ВНЗ. Київ, Либідь, 2004. 128 с.
3. Запорожченко О.В. Навчальний посібник з філософії з завданнями та тестами. Ізмаїл, РВ ІДГУ, 2019. 148 с.
4. Зарудний С.О. Філософія. Навчальний посібник. К. Кондор, 2007. 162 с.
5. Лаппо В. Філософія, навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2013. 72 с.
6. Лубський В.І. Історія релігії. Підручник. К. 2004. 212 с.
7. Релігієзнавство. Навчальний посібник. А. Баканурський та ін. Одеса, 2006. 242 с.
8. Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрями. Лях В.М., Пазенок В.С. К., 2018. 284 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Публічна електронна бібліотека «Прометей», каталог книг філософія-електронний ресурс-(режим доступу). URL: <http://lib/prometey.org/>
2. Litportal — літературний мережевий ресурс: каталог філософія.
3. Lib.com.ua — електронна бібліотека: рубрика «філософія».